

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota,

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDEKEN:

Egész évre ... 360 Lel.

Fél évre ... 180 Lel.

Negyed évre ... 90 Lel.

Havonta ... 30 Lel.

Hirdetések díjazás szerint
vétetnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Bizonytalanság.

Németországban megint egy összeesküvésnek jöttek a nyomára. A politikai életnek három kiválóságát ítelték halálra.

szabalelviek, demokraták, szocialisták, a merénylők, a gyilkosok az elmentő sorából kerültek ki. És ma már nincs nemzet Európában, ahol gyilkosok a maguk borzadalmas, véres, fanatikus hittelettel vállalt munkájukat végre ne hajtották volna.

Mert a gyilkosok, a merénylők, az összeesküvők azt hiszik, hogy a mostani tarthatatlan állapotoknak, rémséges leromlásoknak, gazdasági nyomornak kizárólag egyes emberek az okai. Azt hiszik, ha egy-egy államférfit megölnék, eltesszék láb alól, akkor egyszerre megnyílnak számukra és az emberiség számára a boldogság zsilipje. Ezek abban a téveszmében élnek, hogy a világot csak egy újabb világháború mentheti meg. Az emberiséget újból meg kell fürösztetni a vérkeresztségben s akkor a paradicsomi éden napfényes ragyogása köszönt rájuk. Azt hiszik, hogy az emberiségnek ez az egymásra romlása azonnal megindulhat, ha elgördítik útjából azt a néhány embert, akik jóllak-

taik vérrel, emberi szenvedéssel, nyomorral, özvegyek jajkiáltásával, árvák sirásával, bénák szemrehányásaival, akik irtóznak minden vérontástól, akik ridegen számitva: nem kaphatók semmiféle abszurd kalandokra, akik a munkának, a békének, a világ kibékülésének útját készítik elő.

Ezek a szerencsétlen rövidlátók, akik gyilkokkal, bombával, revolverrel akarják elintézni a szenvedések gordiuszi csomóját, — nem tudják, hogy tulajdonképpen még most is tovább tart a világháború. Nem a fegyverek rémségében, hanem az elvadult alkilapokban. A fegyverek szörnyetegei kárnájánál sokkal nagyobb szörnyetegek emészti és marcan-golják a népek lelkét.

Az egyik küzdővonal a féltő, az idegeskedő, az új felülkerekedések állapotát örülten markoló hatalmi önzés, mely félreértve és gyanakodva tapos le minden alájakerülő életakaratot. A másik küzdővonal éppen ez a folyton letaposott életakarot, a mely kibontakozást nem tudván találni, eszmények nélkül, hitek nélkül, az új életfordulásokban való alkotások kedve nélkül emészti

önmagát és emészti sorban rokonait és testvéreit. Olyan harc ez, ami a világháború eddigi testi és anyagi pusztításai után az emberiség lelkét és szellemét őrli meg, ez hajítja be a teremtés minden tagadásába, ennek a tagadásnak mindent elsorvasztó végtelenségébe és ennek a végtelenségnek gyilkosságokba, örületekbe, merényletekbe és összeesküvésekbe való kirobbanásába.

Vivódunk itt magunk között. Kivével nélkül mindnyájan. Ennek a vivódásnak, küzdésnek az volna a végcélja, hogy a közgazdasági életet talpraállítsa, az embereknek visszaadja az életkedvét a békére, a munkára.

Anglia biztonságát s bizonyosságát a keleti kérdés zürzavaros volta teszi kockára. Amerika állandóan Japánt érzi háta mögött.

A bizonytalanságnak ez az őrző érzése emészti a nemzetiségi államokat. Borzadalmas, hogyan félnek, rettegnek egymástól az egymásra utalt nemzetiségek. Ahelyett, hogy a kérdések megoldására igyekezzenek közösen megkeresni, megtalálni a helyes feleletet és ahelyett, hogy arra törekednének, hogy az önkéntelen ráérzésnek tisztaságát megőriznék, ehelyett a bizonytalanságszülte bizalmatlanságok elhomályosítják a tisztánlátásnak minden megvilágítását. És a politika boszorkánykonyhája kavarni kezdi a jószándékok ellen a hatalmi féltékenységek önzéseit és napról-napra több gözölgés száll ki ebből a konyhából, hogy testetlen elnyúlásaival behatoljon a tiszta látásokba és fojtóan ránehezdedjék a tiszta felérzésekre.

Ennek a bizonytalanságnak és biztonsághiánynak fojtó köde gyil-

A „Házassági Szerelem” irónője a bíróság előtt.

Az Aradi Közlöny londoni levelezőjétől.) A legmélyebb és legkényesebb erkölcsi problémákat fessegették azon a londoni tárgyaláson, amelyet maga Lord Chief Justice (legfőbb bíró) vezetett. A mindvégig izgalmas esküdbírósági per lefolyásáról a következő tudósítás számol be:

Dr. Marie Charlotte Stopes néhány esztendővel ezelőtt könyvet írt, amelynek „Házassági Szerelem” a címe. E munkában a szülések ellenőrzésének szükségességét hangoztatta. Kifejtette benne azt is, miképpen lehet a gyermekáldást ellenőrizni? A könyv rendkívül elterjedt, lefordították több nyelvre s így Európában és Amerikában százezrek olvashatták. Angol katolikus körökben erős ellenszenvvel találkozott az „ellenőrzésnek” így nyíltan való propagálása. Ezt az ellenszenvet dr. Halliday Sutherland fejezte ki, amikor egy cikkben hevesen megtámadta a könyv irónőjét.

London közepén megtörténhetik — írja többek között — hogy egy doktornő arra tanítja a munkásasszonyokat, miképpen szabaduljanak meg a gyermekáldástól. Az a módszer, amelyet nekik ajánl, egy orvosnő nézete szerint a lehető legveszedelmesebb. Igazán felháborító, hogy a belügyminiszter türi ezt az ellenőrzést. Sokkal kisebb büntért mások már rég hirtőnben ülnek.

Dr. Marie Stopes e cikk miatt pert indított Sutherland ellen. A tárgyaláson ritka heveséggel csaptak össze az ellenfelek. Mindenekelőtt a panaszos nő multját állították a bíróság elé. Dr. Marie Stopes előkelő családból származik.

— 1915-ben — vállotta a „Házassági Szerelem” szerzőnője — írásához mentem. A házasságba úgy mentem bele, mint a legtöbb ugynevezett urleány. Tudatlanul és ártatlanul. Az első hetekben nagyon boldog voltam, de azután lassanként látni kezdtem és megértettem a dolgokat. Utálat és un-

dor fogott el s határtalanul boldogtalannak éreztem magamat. Ezt a házasságomat a bíróság felbontotta. Én akkor elhatároztam, hogy az én boldogtalanságomból nyert tapasztalatokat közölni fogom nőtársammal. Így írtam meg a Házassági Szerelmet és ehhez hasonló több munkát. Igaz, tagja vagyok annak a társaságnak, a mely a szülések ellenőrzését tűzte ki céljául. A mi célunk nem a szülések megakadályozása, vagy csökkentése, hanem a káros szülések csökkentése és az anyáknak meg gyermekeikre egyaránt előnyös szüléseknek növelése. Azt az elvet hirdetem és meg is akarom azt valósítani, hogy a házassági intézmény azért van, hogy ennek keretén belül tiszta örömben éljenek az emberek. Ez a tiszta öröm pedig csak úgy érhető el, ha egészséges anyák egészséges gyermekeket szülnek. A gyermek örömet jelent, de jelenthet átkot, szenvedést és boldogtalanságot is...

— Tudom, — folytatta — hogy,

a sajtó bizonyos része mldözbe vett és nem nyugszik addig, amíg le nem teritenek. Én azonban folytatom a küzdelmet. Azt mondják rólam, hogy prófétaönek tekintem magamat és hogy látomásom volt, Isten jelent meg előttem. Hát igenis mélységesen meg vagok róla győződve, hogy napi munkám minden szakában Isten nyilatkozik meg. Mélységesen meg vagok róla győződve, hogy erkölcsös munkát végzek. Azt vettem szememre, hogy könyvem szeméremértő részleteket tartalmaz. Minden könyvből ki lehet ragadni egyes sorokat, amelyeknek értelme más, mint az egész könyvé. Vajon a bibliában nincsenek-e ugynevezett „szeméremértő” részek? Az én könyvem arra volt szánva, hogy tiszta lelkek áhitattal olvassák. Azt csendben és odaadással kell olvasni...

— Felolvassa-e itt hangosan belőle egyes részleteket? kérdezte a vádlott ügyvédje.

— Hangosan nem! Eppen most mondtam, ezeket elvonul-

kolja a társadalmi osztályokat. Oroszország a legvéresebb terror segélyével igyekszik a proletár osztályuralmat biztosítani. Mussolini a fascizmus segélyével egy másik osztályt ültet a kormányzói székre. És így tovább így van ez Európa minden országában, minden osztályában, minden társadalmi rétegződésében, minden politikai pártalakulásában, minden csoportosulásban. Egymástól félnék. Egymástól reszketnek. Félelmükben és remegésükben egymást guzsbakötni, egymást leterrorizálni akarják.

Dologház lesz az internáló tábor.

(Aki dolgozik, onni kap. — Viharos ülés a magyar nemzetgyűlésben.)

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés mai ülésén Erődy-Haracsi Tihamér egységspárti képviselő szólalt fel a zalaegerszegi internáló tábor kérdésében. A kérdést jogi szempontból vizsgálta és arra a konklúzióra jutott, hogy a büntetést jobb megelőzni, mint utólag büntetni. Szerinte kifogás alá esik az internáló tábor, de csak azért mert abban politikai foglyok is vannak. Sürgette, hogy hozzák be az internáltakra nézve a munkakényszert. Interpellációjában végül megkérdezte a belügyminisztert, hajlandó-e intézkedni, hogy a zalaegerszegi táborról terjesztett tendenciózus hírek megszűnjenek és hajlandó-e a revíziót az internáltak ügyére vonatkozólag elrendelni. Esztergályos János szociáldemokrata személyes megáramlatás címén szólalt fel és Éhn Kálmán egységspárti beszédére reflektált. Bizonyítani igyekezett, hogy a legutóbbi interpellációjában említettek fedik a tényeket. Az elnök Esztergályostól megvonta a szót, mert többszöri figyelmeztetés után is ismét eltért a tárgytól. Szeder Ferenc szociáldemokrata azt hangoztatta hogy a szociáldemokratákra nézve elvi kérdés az internáló tábor megszüntetése. Aki bűnös, azt állítsák a bíróság elé, az internálás azonban a hatóságok önkényeskedésének tág teret enged. Interpellációjában kérdezte a belügyminisztert, hogy hajlandó-e az internáló tábor feloszlaltatni és a rendőri jelentkezési kényszert megszüntetni.

Rakovszky Iván belügyminiszter a szociálisták zajongása közben emelkedett szólásra. Kórusban kiabálták: — Feloszlaltatni! Feloszlaltatni! Az elnök erre felfüggesztette az ülést és csak a szünet után tudta Rakovszky belügyminiszter nyugodtan elmondani a választ az

lefolymia, a természetes ösztönök lassanként kihálnak és így az egészséges tudásra feltétlenül szükség van. — Hogy becsületes munkát végeztem, arra bizonyíték az a sok ezer levél, amelyet a világ minden tájáról kaptam. — Ezekben köszönik meg az asszonyok az én felvilágosításaimat. Igaz, Franciaországból kitiltották a könyvem, csak hogy Franciaországban minden oly közlemény évtizedek óta tilos, amelyek a szülők ellenőrzésével foglalkoznak. S mi ennek az eredménye? Az, hogy a tilalom ellenére a születések száma állandóan csökkent Franciaországban. Nem, nem uraim! Isten parancsával nem ellenkezhettek az, hogy ne legyen gyermekek olyan asszonyok, aki beteg és szünjön meg az istenáldás ott, ahol már sok a gyermek. Jöjjenek a gyermekek olyan hába, ahol egészség van s ahol őket egészséges emberré nevelhetik fel.

Dr. Marie Stopes kihallgatása után a tárgyalást elhalasztották.

tan és csendben lehet csak elolvasni. Minden attól függ, milyen szellemben olvassák és hallgatják. Önnek semmi szün alatt sem olvasnám fel, az esküdt uraknak azonban felolvasnám. Nem tehetek róla, hogy ugynevezett izgatóságokat is írtam. Ezek csak a tisztátalan emberek számára izgatóságok. Érintettem ezeket az igazán kényes részleteket azért, mert ezer és ezer asszony vallomásaiból tudom, mennyi nyomorúságnak volt a forrása az, hogy-e részletekkel nem voltak tisztában.

A bíró itt megjegyezte, hogy dr. Marie Stopes főképpen geológussal foglalkozott. Mint geológusnak tudnia kell, körülbelül hány esztendeje van élet a földön. Azóta nem „ellenőrizték“ a születéseket, miért kellett éppen most ezzel a kérdéssel foglalkozni?

— Azért, — felelte a panaszos — mert a civilizációnk oly fokot ért el, hogy az emberek városokba szorulnak, mesterséges körülmények között kell életüknek

interpellációkra. Beszédében liang sulyozta, hogy az internáló tábor barakkjainak a falai elég vastagok és jól fűthetők a barakkok. Az internáltaknak van ruhájuk és azok, akik dolgoznak, kapnak elegendő ennivalót. Az internáló tábor kórházában sincsen botrányos állapot. Örültek sincsenek az internáló táborban, csak egy-néhányan örülnek és némának tetették magukat. De ezek mind szimulánsok voltak. Azt mondták, hogy az internáló tábor szégyene az országnak.

— Ezeknek azt válaszolom, — mondotta a miniszter a szociáldemokraták felé fordulva, — hogy az egész világon védekeznek közigazgatási úton, még ha milliószor is mondják önként, hogy a bíróság elé! Amióta miniszter vagyok, kikötés sem volt a táborban. Gyöngébb élelmet csak azok kapnak, akik nem akarnak dolgozni. Be fogjuk azonban hozni a munkakényszert és akkor mindenki egyformán fog enni kapni. Elrendeltem a revíziót és azt komolyan végre is fogjuk hajtani. Az a kívánság jogos, hogy a nőket és a gyermekeket különítsük el és ez meg is fog történni. Megszüntetjük az egyes cellát, a hol eddig szigorubb büntetés esetén nyitvahagyták az ablakot. A külföldiek ügyében diplomáciai lépéseket fogunk tenni és a tábor dologház alakítjuk át. Ezt célozza a rendjavaslat is, amely záros határidőhöz kívánja kötni az internálást. A belügyminiszter választát a többség tudomásul vette.

Patkány-veszedelem.

(Mit mond dr. Cucu városi főorvos?)

Régi és már általánossá vált panasz Aradon, hogy a patkányok ijesztő módon szaporodnak. Az utóbbi időben nemcsak a külvárosban, hanem a város központjából is érkeznek panaszok a mindinkább terjedő patkányveszedelemről. A Piata Avram Jancu (Szabadság tér) a Calea Banatului (Asztalos Sándor utca) és különösen a Maroshoz közel fekvő utcákon néha fényes nappal is kimerészkednek ezek a kártékony állatok. A házak falában alagutakat vájnak maguknak. A gerendákat összerágják a padlásokon a pincékben és eltékintve attól, hogy terjesztik a járványos betegségeket — nagyban hozzájárulnak a házak rongálásához. A patkányok elszaporodásának egyik fő oka az, hogy a tulmagas ebek miatt legtöbbször eladták a patkányirtó kutyákat. A város közönségét a legnagyobb aggodalom tölti el a patkányok veszedelmes szaporodása miatt. Némely lakásban már a hálszobák falát is kirágták és örökös rettegésben tartják a lakókat. A közönség reménykedve várja a hatóságok intézkedését a patkányok pusztítására.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott dr. Cucu Vazul városi főorvossal, aki kijelentette, hogy a lakóknak vagy a háztulajdonosoknak kötelessége, hogy saját érdekükben pusztítsák

a kártékony állatokat. A hatósági intézkedés teljesen eredménytelen ebben az esetben. Különben aggodalomra nincs ok, mert a patkányok a járványos betegségeket körül csak a pestist terjesztik és pestis szerencsére nemcsak Aradon, hanem egész Romániában sincs. A patkányok szaporodásának valószínűleg az a magyarázata, hogy az idén nem lépett fel közöttük járványos betegség. Némely évben úgy a patkányok, mint a mezei egerek feltűnően elszaporodtak. A következő esztendőben meg megesik, hogy a tifusz vagy valamely más járványos betegség csaknem teljesen kipusztítja őket.

„Harmadik eset nincs.”

(Mussolini megfenyegeti a polgárságot.)

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnököt, amikor a pénzügyminiszteriumban a belügy- és a külügyminiszterium költségvetését átnyújtotta, utján fegyveres nemzeti miliciabeli katonák kísérték. Amikor a hivatalnoki kar ennek az okát kérdezte, akkor Mussolini a kormány rendelkezésére álló megbízható fegyveres erőről beszélt és azután a következőket mondotta:

— Kívánom, hogy valamennyi polgár járuljon hozzá és helyeselje a kormány terveit. De ha a polgárság összesége nem helyeselné, akkor rendelkezem akkora fegyveres erővel, hogy a hozzájárulást erőhatalommal is megszerezem. Minden intézkedés, amelyhez folyamodunk, az elé az alternatíva elé állítja a polgárságot, hogy elfogadja azt, vagy pedig egyszerűen aláveti magát annak. Harmadik eset nincs.

Mussolini kijelentései a hallgatókra mély hatást gyakoroltak.

Vilmos excsászár

költözködése.

(Drága az élet Hollandiában.)

Doornból jelentik, hogy Vilmos német excsászár felesége március végén Korfuba utazik. Az excsászár feleségének utazása nyilván kapcsolatban van Vilmos excsászár Korfuba költözésének tervével. Az excsászár korfui kastélya, az Achilleon, tudvalevően a görögök tulajdonába ment át. Mostanában tárgyalások indultak meg, amelyek arra irányultak, hogy a császár visszakapja kastélyát, amely egyébként rendkívül megrongálódott a háború alatt és hogy megengedjék az excsászárnak és feleségének a Korfuban való letelepedést. Ezek a tárgyalások még nem fejeződtek be, de úgy látszik, hogy az excsászár környezetében optimizmussal néznek a tárgyalások kimenetelére, mert miként a doorni sürgöny jelenti, az excsászár új felesége nemsokára utra kel az „Achilleon“ felé.

Londoni lapok azt írták, hogy Vilmos excsászár azért szeretne elköltözni Hollandiából, mert drága az élet Doornban s ezért lépéseket tett, hogy visszaszerezze egykori birtokát Korfu szigetén az Achilleon kastélyal együtt. Ezt a hírt azután a londoni újságok azzal tédtitották, hogy a volt császár nemsokára boldog apa lesz és a családi

örömök ünnepét már Achilleionban akarná megülni. Hogy mi igaz mindebből, nem lehet tudni, de egy athéni távirat azt jelenti, hogy a

volt császár átköltözködéséről ott illetékes helyen nincs hír, nem is lehet róla szó, mert az Achilleion a görög állam tulajdonába ment át.

Tutankhament cáfolják: — Aradon

(Beszélgetés Axel Landt-al, az Aradon élő egyiptológussal. — „Tiltakozni kell az ellen, hogy a tudományból üzletet folytassanak!” — Élt-e, vagy nem Tutankhamen?)

Az aradi Városi kávéház egyik asztalánál tegnap este egy nagyobb társaság Tutankhamen fáraó sírjáról vitatkozott. Az egész európai sajtó hetek óta egyébről sem ír. Felfedeztek Luxorban egy hárcmezeréves sirt és a „London News”-től egészen a Szalonfalig pokig hasábos riportok jelentek meg arról, hogy Tutankhamen király, illetve fáraó: hány koporsóban fekszik, mennyi kincset és isis-madarat fogtak el a sírjában és hogy az eddigi egyiptomi ásatások legcsodálatosabb, legfontosabb és legnagyobb jelentőségű eseménye a Tutankhamen hieroglifákkal teleirt-tohu kriptája. Lorol Cornarvon, aki az ásatásokat vezette és maga is egyiptológus, beleírta nevét ezzel a felfedezéssel az egyiptológia és a régiségtan történetébe. A lapok arról is megemlékeztek, hogy a sirt már a belga királyné is meglátogatta, egész udvartartásával vizitelt a háromezer évvel ezelőtt elhunyt kiltünő fiatal egyiptomi uralkodónál. A felfedezésről az amerikai sajtó is megemlékezett és legutóbb az az interjú keltett feltűnést, ami a „Newyork Herald”-ban látott napvilágot. Rockefeller Edith, a nagy Rockefeller lánya, aki Zürichben tanulta a pszichoanalízist, nyilatkozott Tutankhamenről és kijelentette, hogy a lélekvandorlás alapján ő Tutankhamen szeretője volt ezelőtt alig 3000 esztendővel. A legfantasztikusabb hírek és a legellenőrizhetetlenebb találgatások epesztették heteken át az újságívasót, a kávéházi alsópártiknál már bemondták a Tutankhament és Bécsben most nyílik meg egy variété, amit Tutankhamen-orfeumnak neveztek el.

Természetes, hogy nyomban a hír kirobbanása után megindult az ellenvélemények sorozata is. A legelső cáfolat a Nene Frele Presse-ben jelent meg és ebből aztán világosan kiderült, hogy a német egyiptológusok egészen más véleményen vannak Tutankhament illetőleg, mint az angolok. Amyi tény, hogy a német egyiptológia eddig elért eredményei a legkomolyabb tudományosságot jelentik.

Az Aradi Közlöny munkatársa a tegnap esti vitához megidézte az ugyancsak a Városi kávéházban tartózkodó Axel Landtot, a kiltünő egyiptológust, aki Berlinben tanult, ott is adta ki tudományos műveit és akit Aradhoz családi kötelek fűznek. Landt nemrég egyiptológiai felolvasást is rendezett a Kulturpalotában, kiltünően érti a hieroglifákat és német egyiptológusok körében is komoly tu-

dósnaak számít. A pompás dialektikájú, ötletes és érdekes tanár ezeket mondotta:

— Tutankhamen — az angolok szerint, — IV. Amenhotep-né fia. (Másnéven: Amenrophis, az eretnek-fáraó.) Ez az Amenhotep két dolgról nevezetes az egyiptomi ur-birodalom történetében. Az egyik: hogy ő vette át először a monoteizmust, az egyisten-imádat, mert addig az egyiptomiak több istent imádtak. (Az a gyanum, hogy Amenhotep-ben már zsidó irányzatok keltek életre.) Ő költözött egyébként Tébából át Tell-el — Amarnába. A második furcsa dolog, amit erről a fáraóról egész bizonyosan tudunk, — (mondta Axel Landt és az aszfaltársaság harsogott a derűtlenségben) — az, hogy eunuch volt. Ennélfogva nem lehetett Tutankhamen apja és Tutankhamen nem lehetett egy eunuch fia. Ez tréfának látszik, de a német egyiptológia a legkomolyabban bizonyítja!

— Maspexo-nak, a nagy francia egyiptológusnak az özvegye már kiltárványt is intézett a világ tudósaikhoz, hogy ne hagyják becsapni magukat ezzel a Tutankhamen-üggyel. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy nem igaz a sírfedezés. Igaz lehet, de az is igaz, hogy nincs egyébről szó, mint egy fáraó kincseinek a rejtékelyéről. Tutankhamen létezését a német egyiptológia egyáltalában kétségbevonja.

— Száz esztendővel ezelőtt, 1822-ben, fejtette meg Jean Francois Champollion, a legnagyobb francia egyiptológus a hieroglifákat. Azóta a legkiltünőbb németek, Borohard, Erman, Brügsch-Pascha és Lepsius foglalkoztak az egyiptomi királysírok történetével. Erről a Tutankhamenről egyik sem tud, vagy, ha említik is, a létezését erősen kétségbevonják. Ujra hangsúlyozom: nem misztifikáció az ügy, de ki kell jelentenem, hogy itt a tudományból üzletet folytatnak. Az egész dolog az angol egyiptológia blöffje. Mozgóperatórök mulatsága, semmi más!

(Axel Landt itt gyorsan lehajtott egy pohár kvántrót és a maga részéről elintézte Tutankhament. Természetesen felhatalmazott, hogy nyilatkozatát teljes egészében reprodukálhassuk.)

Tutankhamen, ha tényleg él valaha, erre a cáfolatra komoly ellencáfolatot küld nekünk Luxorból. Ellenkező esetben: Axel Landt nak és a német egyiptológiának van igaza.

Filharmonikus koncert.

(Stern Rózsika hangversenye.)

Törhetetlen szorgalommal és el nem fogyó energiával fárad és munkálkodik az aradi filharmonikus zenekar minden egyes tagja, hogy Arad zeneértő közönsége előtt a zene nagyjainak legszebb és sokszor legnehezebb műveit tolmácsolja. A mai este ismét egy állomás volt azon az uton, amelyen a zene szépségeit Brahms, Mendelssohn, Goldmark és Wagner tékozló kézzel szórták szerte és, amelyen a filharmonikusok újlag megértő, biztos kezű és kiltünő muzsikuskoknak bizonyultak. A harmonia fölött Unger Mór tanár dirigens pálcája örködött, aki a mai estét is legszebb sikerei közé sorolhatja. Brahms IV. szimfóniáját kaptuk először, ennek a modernnek nevezhető klasszikus muzsikusknak romantikus szépségekben bővelkedő művét. Az első tétel lendületes volt, a második egyszer drámai erővel liktető, másszor lágyan hangulatos motívumait éreztük az interpretálásban. Szépen érvényesült a harmadik tétel vidám, pittoreszk és sok helyütt operaszertű hangulata és hasonlóan szép volt a negyedik tétel tolmácsolása. A feladat sikeres megoldása annál nagyobb érdem, mert Brahmsnak ez a szimfóniája a technikailag legnehezebb művek közé tartozik. Ezután Mendelssohn E-moll hegedűhangversenyét kaptuk, amelynek a szólistája Stern Rózsika hegedűművész volt. Hegedűre szebb és jobb hangversenyművet nem irtak és talán ezért is választották ezt a hangulatos és bájos melodájú Mendelssohn szerzeményt.

Stern Rózsika években még gyermek, de művészetében már érett és nagy. Különösen megragadtak nagyszerű passzázsaival és kiltünő trilla technikájával. A kantilénája színes és meleg, játékát jellemzi a mély átérzés és a bátorság. A dinamikáját szépen árnyalja. Biztos kézzel és kiforrótt érzéssel kezeli vonóját, játékában már határozott egyéniséget látunk. Mendelssohn művét a tradíciókhoz hűven játszotta, mert ezt másképpen nem is lehet. Ezután Goldmark hagversenyművének második tételét játszotta és ebben jobban ki is domborodott a művésznő egyénisége. Az orgonaszertű hatások a templomi hangulat jellemzik ezt a tételt, amelyeket bravurosan érzékeltetett. Stern Rózsika. A műsor utolsó száma-ként Wagner egyik operájának, a „Nürnbergi mesterdalnokok”-nak a nyitányát húzta a zenekar. A kiltünők, akiket ritkán szoktunk említeni a wagneri muzsikában, kimagaslottak. Mindent szépen húztak. A vonósok, mint mindig ezen az estén is szépen dolgoztak. A zenekar szépet produkált a két hegedűhangversenymű kísérsében is. (D. I.)

— Egyezkedés a banksalás ügyében. Budapestről táviratozzák: A Wiener Kommerzialbanknál elkövetett család ügyében ma egyezkedési tárgyalások indultak meg gróf Nákó Sándor, a bécsi főintézet képviselőjének ügyvédje és Sebestyén Richárd vezérigazgató ügyvédje között. Sebestyén arra kérte ellenfele ügyvédjét, hasson oda, hogy mivel vagyona ugyanis garantálja a szóban forgó összeget, oldják fel őt a rendőri felügyelet alól. Sebestyén kérésének eleget is tettek. Az egyezkedésben sikerre van kilátás.

Hogy áll a leu?

Március 8-án fizettek 100 leuért:
Párisban 780 frankot
Zürichben 2.50 frankot.
Budapest 1350 külföldi 1725 belöldi koronát.
Belgrádban 48— dinárt
Berlinben 9600 márkát
Bécsben 34000 koronát.

Technikai obstrukció.

(Az ellenzék tiltakozása. — Ki lesz Kolozsvár polgármestere.)

Bucurestiből jelentik: Az ellenzék pártok vezetői tegnap közös megbeszélést tartottak. Elhatározták, hogy a pénteki ülésen, amikor az alkotmánytervezetet tárgyalás alá veszik, tiltakozó deklarációt fognak felolvasni, amelyben kijelentik, hogy a kormány által készített alkotmányt nem ismerik el. Hasonló tiltakozó deklarációt olvasnak fel a besszarábiai függetlenek is. Az ellenzéki pártok terveiről kiszivárgott, hogy az ellenzék technikai obstrukcióra készül és nem elégszik meg az elvi tiltakozással. A technikai obstrukcióban a különféle hangszereknek nagy szerepük lesz. A kamara elnöksége megtette intézkedéseit a rend fenntartására.

Clujról (Kolozsvárról) jelentik: Ismeretes Goma belügyi vezérigazgatónak az az intézkedése, hogy Pop Julián cluj (kolozsvári) polgármestert felfüggesztette állásától. Azóta megindult a harc a polgármesteri székért. A liberális párt cluj (kolozsvári) tagozata megtartotta jelölt ülését és most nagy feltűnésre új ember neve került előtérbe. Az illető Pordea János cluj (kolozsvári) törvényszéki bíró, aki egy ízben már a prefektusi állásnak volt a jelöltje, de ezt a tisztséget nem akarta elfogadni. Vaitoianu belügyminiszter tegnap Pordeát Bucuresztibe hívatta és a törvényszéki bíró el is utazott a fővárosba. (Rador.)

Castiglioni új bankja.

Az Union Bank részvénytöbbsége más kezekben.

Bécsből jelentik: Ma délelőtt egy olyan nagyszabású pénzügyi esemény történt, amely a közgazdasági körök széles érdeklődésére is bizvást számot tarthat. A Castiglioni-csoport és Bosel kereskedelmi tanácsos között hónapok óta folyó harc az Union Bank részvénytöbbsége körül ma reggelre — 24 óra hosszat egyfolytában végberment tárgyalások után — véget ért és a Dresdner Bank ugyiszintén Castiglioni vezetése alatt lévő részvénytöbbség, amely 900 ezer darabból áll, megállapodás szerint most Bosel Zsigmond kereskedelmi tanácsos birtokába ment át. Ezzel Bosel az Union Bank részvényeinek 80 százalékát megszerezte. A tárgyalásokat a Castiglioni csoport részéről maga Castiglioni Kamillo, továbbá Ritscher, a Dresdner Bank igazgatója, a Magyar-Olasz Bank részéről Éber Antal dr. vezérigazgató vezette. Az Union Bank élén az első nevezetes változás az lesz, hogy Mintus Jenő, az Union Bank 81 éves elnöke, távozik és helyét

Bosel Zsigmond fogja elfoglalni, mint az Union Bank elnöke. Ezzel szemben Castiglioni Kamillo, aki végleg visszavonul a bank vezetőségétől, miután a birtokában lévő részvényeket átadta, a saját neve alatt önálló részvénytársaságot alakít, amelynek cége ez lesz: Ca-

stiglioni Bank- und Industrie-aktiengesellschaft. Ennek a nagy banknak összes részvényei Castiglioni birtokában maradnak és az új vállalat vezetését Castiglioni vezérigazgatója, Neumann Gábor fogja átvenni, aki magyar ember.

Utazás Aradtól — Aradig.

Irja: Fekete Tivadar.

(Fejezet az aradi grundokról, allékról és megtévesztő kertről, valamint a promenádról és mindarról, ami nincs — de volt!...)

Amikor arról az alkonyatról kell írni, ami nem a parkok fölé borul, hanem a parkokat érte el, Molnár Ferenc „Pál utcai fiúk” című felejthetetlen diákregényére gondolunk. A grundra, ahol megverik a kis Nemecsek gyereket és a füvészkertre, ahol a kamaszok boldog óráiban a Pásztor-gyerek és hadvezérkara főzte háborus terveit. A régi aradi emberek, a kik ennek a városnak minden pusztuló emlékét melankólikusan csökolgatják, a mult fátyolán keresztül még emlékeznek ezekre az aradi grundokra és füvészkertekre, a főutvonal promenádjára, a hol füledt és nehéz nyári esteiken friss özont szívtak a napi munkáiban beégő nyári aradiak. Hová tünt el a promenád, ahol finom vidéki szerelmek virultak esténként, s ahol a szívek úgy hajoltak össze, mint a gesztenyefák ágai fölöttük?...

Mennyien vannak még közöttük, például, akik a csálai majálisokra emlékeznek, azokra a boldog és soha többé vissza nem térő időkre, amikor a reálisok és a gimnázium, vagy a kereskedelmi iskola diákjai rendezték tavaszi, fiatal csodákban fölgyúlt ünnepi szíviük mulatságait? Ma már nagymamák nyilván azok a hölgyek, akik szízi bakfispírulásban fogadták a hetedikeseket és a nyolcadikosok szerelmét vallomását! Azóta számtalanszor állt be a fainőség és a csákányok csadalmaskodtak a csálai erdő romantizmusán is. Valamikor nagyszerű hely volt az aradi városliget is, egy miniatűr pesti lízse, ahol a vurstli minden vidámságát megfálták a sósperectől kezdve a friss óriáskifliig. Ma csak a tennispályákat lehet találni rajta és a régi vendéglőt, amely bizonyára nem ismer rá kihűlt környezetére. Kijár ma még ki az ótemetőbe, Aradnak e régi, kedvelt kirándulóhelyére, ahova a ligetből frissen zöldellő allé vezetett át s ahol úgy ragyogott a holdfény, mintha az angyalok ezüstöt szórtak volna a menyországból?

Vájjon el lehet-e tévedni még a megtévesztő kerben, Arad labirintusában? El. Ezt a labirintust ma úgy veri fel a gaz és a gyom, hogy ember legyen, aki kikerül belőle. Teljesen elhanyagolták a Baross-park megmaradt részét

is, ahol nyáron százezer szunyog teszi elviselhetetlenné a tartózkodást és amely már azért sem számíthat parknak, mert minden oldalról megnyirbálták. A háttérben a tennisz- és korcsolyapályák, az előtérben a Kulturpalota vette el a park levegőjét.

Mi maradt meg az aradi parkokból? Talán egyedül a Salaczpark az, amely még élvezhető. A régi aradi kertek özondus levegőjét elvitték a kidőlt fák, a letarolt bokrok és a város fölött szürkén húzódik el a kisvasut koromos, köhögős füstje. Elfüntek a grundok és a füvészkertek, a gimnazistaszerelmek és a majálisok és ha ma valaki megakarja sugni szíve választottjának legkülömb érzéseit, a jazz-band shimmyje közben jelenti ki, hogy nem a hozományért teszi, hanem azért, mert ilyen nagyszerűen járja a modern táncokat...

Mozi.

* Nagyszerű látványosságban lesz része a jövő héten az Apolló közönségének. A mozi a közelmult események legparádésabb aktusát a koronázást mutatja be, az eredeti felvételek nyomán. A pompás kiállítású film színrehozza a gyulafehérvári koronázást annak minden fényével és ragyogásával, valamint bemutatja a nagyszabású bucaresti koronázási ünnepségeket is.

* Utoljára kerül színre pénteken a Végzetes hasonlóság című Dorian-film az Apollóban. Pompás amerikai történet: Slim Attneks, a világhíres vakmerő szélhámos arra a felfedezésre jut, hogy ő Perry Danton millomos hasonmása s ezt ki is akarja használni. Egy este, midőn Perry autóba száll, elrabolják s egy dél amerikai gőzösré hurcolják. Slim átveszi Perry szerepét s mindenki a milliomosnak hiszi. Perry ezalatt megszökik és Sanfranciskóban terem, hogy a csalót leplezze. Ez nem sikerült, mert mindenki őt hiszi szélhámosnak, sőt még menyasszonya is Slim pártjára áll. Már-már veszte van az igaz ügy, amikor egy páratlan koronatanu, Perry fiúséges kutyája bizonyítja be, hogy ki az igazi Perry. A szélhámos Slimet letartóztatják és Perry örömmel veszi magára régi énjét.

* Igazi nagy filmszenzáció került bemutatóra szombaton az Apollóban. A hindu siremlék, Sodoma és Gomorha, Faraó hitvese után szombaton egy újabb Dorian-film hoz szombaton színre az

Apolló, amely művészi tökéletesség tekintetében felülmúlja az eddigi Dorian-filmeket is. Ferrante, Nápoly hóhéra egy vérszomjas, de aljasan gyáva zsarnok lélekrajzát adja, akinek beteges félelme kiolthatatlan bosszúvágy formájában jelentkezik.

* Az Uránia szombati és vasárnapi műsorán pompás vigjáték-estét rendez, amelynek minden egyes darabjában „Ó”, a jelenkori mozikomikusok egyik legkiválóbbja játsza a vezető szerepet. A kacagó-estén a következő bohózatok kerülnek színre. Ó, az előkelő helyen züllő. Ó, mint konyhafő. Szerélem és sport. Brad fer Hercules féltékenysége.

Sikkasztó grófi titkár.

(A büntetés elől Kanadába szökött.)

Budapesti jelentés érdekes bűnügyről számol be, amelyben tegnap tartották meg a főtárgyalást a budapesti törvényszéken. Posztoczy-Zichy Kristófot sikkasztással vádolta az ügyészség Zay Károly gróf feljelentésére, aki feljelentésében elmondja, hogy titkára, míg ő Svájcban volt 1917—18-ban, ahol súlyos gyomorbetegséget kezeltette, az akkori pénzügyi szerint több mint egy millió koronát sikkasztott el. Posztoczy-Zichy Kristóf a tegnapi főtárgyaláson nem jelent meg, mert mint megírta, Belgiumban tartózkodik s ezért írásban küldte be védekezését. E vádomban Posztoczy súlyosabbnál-súlyosabb vádak sorol fel gazdáját, Zay gróf ellen, akinek 1917-beni svájci tartózkodását politikai ügyekkel hozza összefüggésbe és elmondja, hogy Zay grófnak az volt akkor a terve, hogy forradalmat csináljon s hatalmat a maga kezébe ragadja. A gróf titkárának védekezését azonban elvetette az a tény, hogy Posztoczyt már a tárgyalás előtt nyomós okok alapján hazaárulással és kormányzó sértéssel vádolták, amit Hágában követett el. Posztoczy már 1918-ban is hasonló vádakat koholt Zay gróf ellen, aki vissza akart térni Svájcba és politikailag és társadalmilag lehetetlenné akarta tenni gazdáját, hogy az ne térhesen vissza s így a felelősségrevonás elől megmeneküljön. Mikor azonban Zay gróf ennek dacára hazajött, Posztoczy Seprényi Imre dr.-nál nyilatkozatot irt alá, melyben — saját elhatározásából — a rágalmait visszavonja és kijelenti, hogy ezt csak azért tette, mert a reá bízott összeget elköltötte és a gróf hazajövelekor nem tudott volna elszámolni. Zay gróf a nyilatkozat birtokában, Posztoczyt sikkasztásért feljelentette. Posztoczy Hágába szökött, ahol magyarellenes propagandát kezdett s a fehér terrortól és Horthy kormányzó működéséről terjesztett valótlan híreket. Néhány hónappal ezelőtt pedig megjelent a hágai magyar követségen, ahol bejelentette, hogy magyar állampolgárságáról lemond, mert Kanadába készül. A magyar külügyminiszterium értesült a volt grófi titkár aknamukájáról és a hágai bíróságnál bejelentette Posztoczy működését, aki most hazaárulás és kormányzó sértés miatt keresnek, de aki, hir szerint, Kanadába szökött. A tegnap megtartott törvényszéki tárgyalás után a törvényszék köröző levelet adott ki Posztoczy-Zichy Kristóf ellen.

HIREK.

Eltemették Libits Adolfot.

(József főhercegék a sirig kísérték.)

Budapestről jelentik: A kerepesi temető halottasházából tegnap délután három órakor temették nagy részvét mellett Libits Adolfot, József főherceg jószágkormányzóját. A temetésen, amelyet Nemes Antal várbeli apátplébános címzetes püspök fényes papi segédlettel végzett, Horthy Miklós kormányzó képviselőjében Belitska Sándor honvédelmi miniszter volt ott. Azonkívül megjelentek: József főherceg, Augustina főhercegné, József Ferenc főherceg és Izabella főhercegné. Ott voltak még: Szurmay Sándor altábornagy, Soós Károly altábornagy, Heinrich Ferenc képviselő, Ullmann Adolf báró, Ormódy Vilmos, Nádossy Imre országos főkapitány, a Nemzeti és Országos Kaszinó küldöttsége, valamint a főhercegi udvar és a főhercegi uradalmak képviselői. A főhercegi család egészen a sirig kísérté a kóporsót.

— **VIDÉKI HÁTRALÉKOS T. ELŐFIZETŐINKHEZ!** Vidéki előfizetőink közül ismét sokan mulasztották el az „Aradi Közlöny”-ért esedékes előfizetést összeget beküldni, így a tartozás újra felgyaporodott. Felkérjük ezen elmaradt előfizetőinket szíveskedjenek a hátralékos lap előfizetést összeget haladéktalanul a kiadóhivatalnak beküldeni, mert ellenkező esetben a lapnak címükre való küldését beszüntetjük.

— **Mária királyné adománya.** Székelyudvarhelyről jelentik: A megye prefektusa ma nyújtotta át a két székely leánynak, akik hadiárva, Mária királyné ajándékát, hogy küszöbön álló házasságukra kistafirozhasák magukat. Ófelsége fejéknél 3—3 ezer leit adományozott a lányoknak, akik előtt hangsúlyozta a prefektus, hogy a királyné, ha a jótékonyág gyakorlásáról van szó, nem ismer sem nemzetiségi, sem felekezeti különbséget.

— **A magyar követ Poincarénál.** Párisból táviratozzák: Poincaré miniszterelnök báró Korányi Frigyes Magyarország most kinevezett párisi követét ma kihallgatáson fogadta.

— **Megdrágult a magyar vizum.** Illetékes helyről ma arról értesültünk, hogy a romániai magyar követség a magyar vizum árát 140 leiről 220 leire emeli fel.

— **Filmfelvételre méltók Dzenov csodakutyájának a produkciói,** melyek a „Gyermekfelruházó-Egylet” vasárnap délutáni gyermek-bájlán láthatók.

— **A Tisza árad.** Budapestről táviratozzák: A Tisza áradása napról napra erősebb lesz. Az áradás következtében elérte már a 446 centiméteres vízállást.

— **Egy város a drágaság ellen.** Clujról (Kolozsvárról) jelentik: Az irtózatos drágaság arra készítette a hatóságokat, hogy minden intézkedést megtegyenek a drágaság letörésére. Miga tanácsos, helyettes polgármester kijelentette az újságíróknak, hogy a drágaság letörésére nagyszabású értekezletet hív egybe, amelyen a nép minden rétege részt fog venni. Az értekezletet a legközelebbi napokban tartják meg.

Minisztert sértegető képviselő.

(Kizárási indítvány Madgearu ellen. — Egyforma szavazatok.)

Bucurestiből jelentik: A kamara ülésén Madgearu parasztpárti tiltakozott az ellen, hogy a Steaua Romana ügyében betervezett interpellációját levették a napirendről.

Madgearu sértő szavaira óriási lármá támad. Balanescu felszólítja Madgearut, hogy vonja vissza sértő kitételét. Ezután Madgearut a fegyelmi bizottság elé utasították. Bratianu Vintila pénzügyminiszter kijelentette, hogy kész válaszolni Madgearu interpellációjára, de nem intézkedhetik, hogy az ő kedvéért megváltoztassák a napirendet. Ezután az ülést felfüggesztették és a fegyelmi bizottság ülésezett.

— **A bánati határ.** Bucurestiből jelentik: Hantics, Jugoszlávia bucuresti követe tegnap tanácskozást folytatott Duca külügyminiszterrel a bánati határ ügyében. Megállapodtak abban, hogy mindkét állam megnyugszik a szövetséges katonai bizottság határozatában. (Rador.)

— **Népszámlálás Ausztriában.** Bécsből táviratozzák: A kormány elrendelte Ausztria egész területére a népszámlálást. A kiadott kérdőlapokon felelni kell a fajra vonatkozó kérdésekre is, amivel meg akarják állapítani az árja és a szemita származású lakosság valódi arányát. A cél elérésében sokan kételkednek.

— **Milliárdos sikkasztás egy szövetkezetnél.** Budapestről jelentik: A köztisztviselők fogyasztási szövetkezetének igazgatósága, feljelentést tett a rendőrségen, hogy a milliárdokat érő raktárakban nagy áruhiányt észleltek. A detektívek a vizsgálat után megállapították, hogy száz vagonnál több árut sikkasztottak és loptak el. A bűnyűben a szövetkezet több tisztviselője és alkalmazottja szerepel, akik milliárdokaf érő ruhaneműeket, élelmiszereket, gazdasági felszereléseket és egyéb árukat sikkasztottak el és azt saját javukra értékesítették. A szenzációsan ígérkező milliárdos sikkasztás ügyében a rendőrség a nyomozást nagy apparátussal folytatja.

— **Az egyetemi tanár inzultálója.** Bucurestiből jelentik: A Lupta megállapítja, hogy Circulescu egyetemi hallgató, aki tegnap Arion egyetemi tanárt inzultálta és megakadályozta a szigorlatok folytatását, fia az alkotmányjavaslat előadójának. (Rador.)

— **Diák nem kap külföldre utlevelet.** Bucurestiből jelentik: Több diák azzal a kéréssel fordult az utlevélhivatalhoz, hogy állítsanak ki részükre utlevelet, mert tanulmányaikat külföldön akarják folytatni. Az utlevélhivatal a kérelem teljesítését megtagadta. (Rador.)

— **Az Aradi Torna-Egyesület vasárnap d. e. 10 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését a városháza dísztermében.**

— **Harminckét millió büntetés.** Jassyból jelentik: A jassy-i tábla Schuller Áront, az ismert szállítógabonaszállítók körüli visszaélések miatt 32 millió lei pénzbírságra ítélte. (Rador.)

— **Senki sem bánta még meg,** hogy „Olla” gummit használt.

Az ülésnek újból való megnyitása után Racovica előadó felolvasta a fegyelmi bizottság jelentését, amely öt napi kizárást javasol Madgearu képviselővel szemben.

— **Maagearu kijelentette,** hogy nem vonja vissza a szót. Julian képviselő a házszabályokra való hivatkozással kijelentette hogy Madgearu nem sujtható kizárással.

Racovica előadó fentartotta indítványát, melyet az elnök szavazás alá bocsájtott. A szavazás nagy szenzációt keltett, mert az indítvány mellett és ellene egyenlő szavazatok oszlottak meg. (Rador.)

— **Vasuti szerencsétlenség.** Bucurestiből jelentik: Román vasuti állomáson egy tehervonat összeütközött egy mozdonyal. Két ember súlyosan megsebesült. A szolgálatot tevő vasuti forgalmi tisztet letartóztatták. (Rador.)

— **Egy asszony balesete.** Ma délután a városháza épületében hirtelen rosszul lett és elájult Bogya Jánosné, akit a mentők a kórházba szállítottak be. A kórházi orvos megállapította, hogy az öregasszony szívbajos és a nagy izgatottságtól ajúlt el.

— **Zsaroló rendőrtanácsos.** Budapestről táviratozzák: Tarnai Ernő budapesti rendőrtanácsost ma letartóztatták, mert meg akart zsarolni egy kereskedőt azzal a koholmánnyal, hogy az internálási eljárást ellene egy fél millióért módjában van megakadályozni.

— **Az idei mulatságok legnagyobb eseménye a vasárnap esti színészbál lesz.** A rendezőség hetek óta a bál rendezésén dolgozik a program, amit a bál éjszakáján a színház művészei nyújtanak, biztosíték arra, hogy a közönség egész reggelig a legkellemebb hangulatban tölti el az időt. A műsor első száma a Házi főpróba című egyfelvonásos vígjáték lesz, melyet a magánszereplők egész sora követ. Fellépnek: Balogh Böske, Horváth Mici, Róna Dezső, Gergely Gizi, Galetta Ferenc, Kertész Vilmos, Halmos Mici és a színház összes elsőrendű tagjai. Éjszaka egy óra kor a primadonna árverés veszi kezdetét. A karneváli bucsu, melyet Jakabffy Dezső rendez, lesz egyik fénypontja az estnek és reggel hat órakor pedig Ladiszlay Józsefné híres káposztalevesét szolgálják fel. A jazzband, a zene bolíócok, az amerikai bar, a szerpentin és konfetticsata, szint és hangulatot ad az aradi színészek mulatságának.

— **Angliában tilos a vadállatok idomítása.** Az angol alsóházban a napokban terjesztettek elő, mint Londonból jelentik, egy törvényjavaslatot, amely ujonnan szabályozza az állatok idomításának és az idomított állatok bemutatásának feltételeit. A törvényjavaslat értelmében az idomított állatok bemutatói állandó rendőrségi felügyelet alatt fognak állani. Ettől függetlenül az angol belügyminiszterium megtiltja a csimpanzok, valamint egyéb emberszabású majmok, továbbá az

oroszlánok, tigrisek, leopárdok és hiénák idomítását és bemutatását. Tilos végül mechanikai és olyan egyéb segédeszközöknek az igénybevétele, amelyeket bizonyos mutatványok betanításánál szoktak használni az állatokkal szemben és amelyek nagy szenvedéseket szoktak okozni az állatoknak.

— **Meghalt a párisi német követ.** Münchenből jelentik, hogy Mayer dr. párisi német követ az ottani sebészeti klinikán meghalt. Öt nappal ezelőtt próbaoperációval egy tényleges műtét lehetőségét igyekeztek megállapítani rajta. E tényleges műtét végrehajtására már nem került a sor, Mayer dr. általános gyöngeség következtében meghalt.

— **Öngyilkos fia.** A siriai (világosi) csendőrség ma jelentette a királyi ügyészségnek, hogy Nistor György 13 éves fia felakasztotta magát. A csendőrség megállapította, hogy a szülőket gondatlanság nem terheli és ezért az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Egy bécsi bankház főnökeit letartóztatták.** Bécsből jelentik: A pénzügyi hatóság vizsgálatot indított a Belvárosban székelő Adutt-bankház ellen és annak három főnöktésztét letartóztatta és vizsgálati fogságba helyezte. Az eljárás különböző valuta- és devizakihágás miatt indult meg a bankcég ellen. A bankház üzlethelyiségeit lezárták, könyveit és levelezését lefoglalták. A vizsgálatot a pénzügyi hatóság fogja lefolytatni.

— **Rendőri hírek.** Engel Gyula feljelentést tett a rendőrségen, hogy udvarából több benzines hordót elloptak. — Hacker és Steinberger cég feljelentést tett egyik alkalmazottja ellen, hogy rábizott nagyobb pénzüsszeggel megszökött. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Lezuhant a „légyember.”** Newyorkból írják, hogy Amerikának egyik legkedveltebb és legtehetségesebb artistája tragikus körülmények között meghalt. Howard Young, akit mindenfelé a légyember néven ismertek, mozifelvétel céljából felmászott egy szálló nyolcadik emeletére. Tömerdek néző szemeláttára lezuhant és nyomban meghalt.

Irodalom, művészet

* **A színház heti műsora.** Péntek: Svihákok. C. bérlet. Szombat d. u.: Nagymama. Este: Svihákok. A. bérlet. Vasárnap d. u.: Rózsika lelkem. Este: Színész-bál a Központi-szálló összes termeiben.

* **A Svihákok c. operett péntek este kerül színre** hosszú idő után az aradi színházban. A szép meséjű, melódikus operett reprise a bemutató erejével fog hatni s a Svihákok szereposztása és betanulása teljesen új. A kedvenc operett főszerepeit Halmos Mici, Galetta Ferenc és Balogh Böske játsszák. A Svihákok szombat este is színre kerül.

* **Ifjusági előadást tart szombaton délután a városi színház.** Mérsékelt helyárok mellett a Nagymama kerül színre. Az előadáson Arad egész diáksága résztvesz.

* **Mérsékelt helyárok mellett kerül színre vasárnap délután Zerkovitz nagy sikert aratott operettje,** az Aranymadár. A délutáni előadás után közvetlenül mutatja be a színház a közönség óhajára a Hazudik a muzsikaszót, mely hetek óta műsordarabja az aradi színháznak.

A hosszú konfliktus.

(Amerika sérelme a Ruhr-megszállásból. — Lebélyezik a márkát.)

Párisból táviratozzák: A francia hivatalos felfogás szerint a német politika nélkülöz minden logikát, mert idegen beavatkozásra számít anélkül, hogy az intervenciók érdekében dolgoznék. A francia politika körök kijelentik, hogy nem is volt tudomásuk arról, hogy a németek Bergmann államtitkár útján újabb javaslatokat akarnak a jóvátételek bizottság elé terjeszteni. A Temps aggódik, hogy a Ruhr-konfliktus ügye végeláthatatlan ideig húzódhatik azért, mert Cuno birodalmi kancellár beszédéből kiderül, hogy Németország mindaddig passzív ellentállást tanúsít, amíg egyenlő feltételek mellett nem ülnek le vele tárgyalni. A lap valószínűnek tartja ennek következtében a versaillesi békeszerződés revízióját, de ezt meg kell előznie egy nemzetközi alapon megtartandó nagyarányú értekezletnek.

Münsteri jelentés szerint az előnyomuló francia csapatok megszállották Rennscheid városát.

New-yorkból jelentik: Franciaország és az Unió között tárgyalások folynak, mert bizonyos amerikai érdekeltségek panaszai tetek, hogy a Ruhr-megszállás folyamán foganatosított határozatokból kifolyólag érzékeny veszteségeket szenvedtek. Ha ez a hír valóban bizonyul, úgy az Unió kormányának legerélyesebb lépésre számíthatnia kell.

Berlinből jelentik: Pénzügyi körökben attól tartanak, hogy a legközelebbi napokban behozzák a megszállott területen az új pénzegységet. Állítólag a márkát fogják lebélyezni akként, hogy száz márka egy rajnai tallért fog érni és 10 rajnai tallér megfelel egy francia franknak. A német kormány ezt a pénzt nem fogja elismerni. Állítólag a Rajnavidék teljes körülzárása a pénzlebélyezés érdekében történt. A német tisztviselők a pénzlebélyezésnél nem fognak segíteni.

Brüsszelből táviratozzák: A Soir úgy értesül, hogy Poincaré francia miniszterelnök a jövő héten Brüsszelbe érkezik, hogy a belga miniszterelnökkel és a külügyminiszterrel a függőkérdésekről tanácskozzék, de főként a Ruhr-vidéken teendő újabb intézkedésekről, amelyekkel hatályosabbá akarják tenni a francia-belga akciókat. Németországra most Poincaré olyan súlyos nyomást akar gyakorolni, amely kapitulációra kényszerítse.

Rómából jelentik, hogy a Giornale d'Italia szerint a német ellenállás egyáltalán nem ingott meg, sőt mind erősebb lesz. A franciák a Ruhr-vidéken kénytelenek háborús apparátust fenntartani a

nemlétező német hadsereg ellen, ami pénzbe sem kerül a németeknek, míg a franciák naponta milliókat költenek erre.

Frankfurtból táviratozzák: New-yorkból jelentik a Frankfurter Zeitungnak, hogy amerikai állásfoglalásán nem változtat Cuno kancellár beszéde, mert most sem hajlandó beleavatkozni az európai nyodalmakba. A berlini Achtung-Blatt szerint a franciák elhatározták Délnémetország megszállását, amelynek főcélja München megszállása. Württembergben a Feketeerdő és Bajorország északi és déli határainak megszállására a francia hadvezetőség további mozgósításokat rendelt el. München megszállásában belga csapatok is részt fognak venni.

Nők a politikában.

(Norvégiában miniszterek is lehetnek.)

Az Intransigeant érdekes összeállítást készített a nőknek az európai országok politikai életében való térhódításáról. Eszerint Németországban a forradalom ugyan azokat a jogokat adta meg a nőknek, mint amilyenek a férfiak jogai és ott több mint harminc a női képviselők száma. Anglia elfogadta a nők egyenrangú választói jogát. Ausztriában a nők úgy a parlamentben, mint a képviselőtestületnél gyakorolnak politikai jogokat. Belgiumban a nőket meg lehet választani a városi tanácsba. Dániában tizenegy nő ül a parlamentben. Finnországban már 1907 óta vannak női képviselők. Magyarországon is van szavazati joguk a nőknek s mint ismeretes, van egy női képviselő is. Hollandiában a nőknek a férfakkal egyforma politikai jogaik vannak és két képviselőt küldtek a parlamentbe. Olaszországban a kongresszus a nők szavazati jogát elfogadta, de a végző döntés a szenátus kezében van. Írországban a nők csak a törvényhatósági testületekben vehetnek részt. — Luxemburgban egy nőt választottak be a parlamentbe. Norvégiában 1906. óta annyira kiterjesztették a nők politikai jogait, hogy még miniszteri tisztséget is kaphatnak. Portugáliában is bizonyos főfőtételek mellett vannak politikai jogaik a nőknek. Lengyelországban nyolc képviselőjük van. Romániában a városi tanácsba választhatók. Oroszországban a férfakkal teljes egyenlőséget élveznek. Svédországban 1921-ben először kerültek a nők a parlamentbe és ott öt képviselőjük van. Cseh-Szlovákiában is van választójoguk a nőknek. Itt tizenhárom női képviselő és három női szenátor van. Ukrajnában tizenkettő a női képviselők száma. Csak Bulgáriában, Görögországban, Spanyolországban, Jugoszláviában és Svájcban szorultak ki a nők a politikából.

Monarchista puccs-terv Bajorországban.

(Leleplezett összeesküvés. — Ongyilkos lett az egyik vezető.)

Berlinből táviratozzák: A lapok közlik a müncheni puccstervről, hogy azt tervezték, hogy külföldi hatalom támogatásával diktatúrát létesítenek, amely Bajorországot elszakította volna a birodalomtól és az alpesi országok, valamint a Rajna-vidék egységesítésével önálló déli államot alakítottak volna. A terv végrehajtását március közepére tervezték. A Berliner Tageblatt szerint a terv mögött nem áll nagyobb politikai párt vagy szervezet. Müncheni jelentés szerint a tervet úgy dolgozták ki, hogy először Délbajorországban kiáltották volna ki a monarchiát és innen terjeszkedett volna a monarchista propaganda Németország többi részére. A puccsba bele van kever-

ve gróf Bothmer is, a bajor királypárt ismertetője vezére, akft állítólag letartóztattak. Az összeesküvés középpontjában a letartóztatott Fuchs dr. a Münchener Neueste Nachrichten volt társtulajdososa és a müncheni Künstler Theater vezetője állott, aki miniszterelnöknek volt kiszemelve arra az esetre, ha a puccs sikerül. Nagy szerepe volt az ügyben dr. Kühleschnek, Bothmer sógorának, aki a puccsterv felfedezésekor ongyilkos lett. Kühlesch doktor cseh segítség reményében a szénszindikátus elnöki tisztségében ígért szolgálatakat tenni a cseheknek. A puccs ügyében újabb letartóztatások várhatók.

„Transmentális bál.”

(Orosz művészek jelmez-mulatsága.)

Az Aradi Közlöny párisi levelezőjétől. Bulliernek, a Quartier Latin népszerű báltermének legszellemesebb, ötletekben leggazdagabb és leglátogatottabb báli éjszakája évek óta az volt, amelyet az orosz művészek rendeztek nemrég. Este 9 órától kezdve körülbelül 2000 főből álló, a legkülönbözőbb kosztümökbe öltözött emberek tömege állott a bejáratok előtt a terem megnyitására várakozva. Az eső zuhatagként omlott alá, ez azonban egyáltalában nem csökkentette a terem megnyitására várakozó emberek fő hangulatát. Az ünnepest neve ez volt: Egy „transmentális” bál. A terem már a bál kezdetén annyira zsúfolva volt, hogy a később érkezők nagy tömegekben a környékbeli kávéházakban helyezkedtek el, amelyekben fiókbáli éjszakákat rendeztek.

A párisi lapok megegyeznek annak megállapításában, hogy Bullier, a bálterem tulajdonosa, ezzel a báli éjszakával új fejezetet írt bele a párisi éjszakák kosztümös báljainak krónikájába. Ennek a bálnak egészen ehitő karaktere volt a többi bálaktól, amit a közönség azonnal észrevehetett, míhelyt a terembe tette a lábát. Az orosz művészek bálja eleganciájában és szertelenségeiben egyaránt teljesen aktuális volt. Külsejében is visszatükrözött, ami a lényege: az 1923. év eleganciáját és szertelenségeit. Az ujjongás és öröm hangosabb volt, mint az elmúlt évek báljain. Az élet, amely a hatalmas terem falai között zajlott, brutalitásában és élénkségében megfelelt azoknak a riktó színeknek, amelyekből az ember szeme szinte káprázott, ha körültekintett a teremben.

Az orosz művészek maguk ékesítették fel a termet, amely a színeknek valóságos káoszavál tártul a bálózók elé. A terem falaira verseket írtak, riktó színű betűkkel. A kosztümök színeiben harmoniában voltak a páholyok színeivel. Egy urnak az a fur-

csa ötlete támadt, hogy kifogástalan frakkjának, cilinderének és ingének fele fekete volt, fele pedig fehér. Sokan antik fantáziakosztümökben jelentek meg. Egyes kosztümök csak fantasztikusak voltak, azonban nem jelképeztek semmiféle kort. Számos hivatásos táncosnő is megjelent a bálteremben, akik brutális és örületes akrobatatáncokat mutattak be. Japán öltözékekbe öltözött táncosok viszont Japán jeleneteket adtak elő. Egy festő lokomotívna öltözött és öt méter magas narancs és vörösszínű kerekkel gördült át a színen.

Azok, akik megőrlték híggadtágukat, és akiket nem kábított el teljesen ennek az éjszakának a paroxizmusa, fáradtan és kábultan hagyták el Bullier báltermét.

□□□□□□□□□□

Sport.

Kurunczyt kitessékelték az MTK-ból. Mindenütt nagy feltűnést keltett, hogy Kurunczy Lajos, az MTK kiváló futóbajnoka kilépett egyesületéből. Még ma sem tudják, hol fog megállapodni, állítólag Németországban, Prágában, Kassán, Pozsonyban, Dorogon és Budapesten is több egyesületnél puhatolódzott elhelyezkedése ügyében. Az MTK atlétikai intézőjének Hertzka Regőnek nyilatkozatából — miként budapesti tudósítónk jelenti — most kiderül az, hogy Kurunczy nem önszántából lépett ki, hanem fegyelmetlenül magatartása miatt kitessékelték. — Ugyancsak kilépett még Magyar Alajos és Balázs Jenő is. Koszta Gyulát magánviszonyai kényszerítették arra, hogy a BEAC-ba lépjen, azonban továbbra is fenn fogja tartani a kapcsolatokat az MTK-val. Juhász Györgyöt viszont a MAC szípkázta el. Ezzel kapcsolatban Hertzka intéző megcáfolta azokat a híreket, mintha az MTK atlétikai osztálya bomlás előtt állana. Szerinte ez nem igaz, az induló szezonban az MTK gárdája be fogja bizonyítani a tendenciósan terjesztett hírek valótlanságát.

Éhező milliomos család. (Bankbotét, amelyet nem adnak ki.)

Rémregénybe illő történeteket csúszól néha az élet s nincs az a fantázia, amely versenyre kelhet vele. Bizonyítja ezt Lének Ottó építész-mérnök esete, akinek kalváriájáról, amely se hinnie senki, ha minden stációnál, amelyet megjár, hiteles okiratok nem tanuskodnának.

Lének Ottó morvaországi szülési építész-mérnök, csehszlovák állampolgár. Kolozsvárott lakott ahol nagy műkereskedéssel bírt. A Főter legszebb üzlethelyisége volt az övé, s ezenkívül négy háza is volt Kolozsváron. 1917-ben örökölt egy rokona után 51.000 koronát Csehszlovákiában, az örökséget azonban nem sürgette, fel se vette s az a nagytapolcsányi közjegyző kezelésére volt bízva.

akció három hónapot vesz igénybe s csak annak megtörténte után kerülhet sor a fizetésre.

Három hónap azóta már régen elmúlt, az öt gyermekkel bíró Lének mérnök azonban még egyetlen fillérjéhez se jutott hozzá. Minden eszközzel megakadályozták abban a szerencsétlen embert, hogy jogos vagyonát birtokba vegye. A helyzet az, hogy Lének Ottó Romániában és Csehszlovákiában két millió szokol vagyonnal rendelkezik s családjával ma betevő falatja nincs. Mint száz százalékos rokkant rokkantilletményel kiutalását kérte, amelyet eddig csak azért nem vett igénybe, mert vagyonnal rendelkezett. Egy éve vándorolnak már az akták Kassáról Olmützbe és vissza, Pozsonyból Prágába, az illetményeket azonban nem utalták ki eddig még egyetlen hatóság se. Lének a hatóságnál feljelentést tett vagyonának visszatartásáért a Nagytapolcsányi Hitelbank ellen, eme ügyében is csigalassúsággal halad azonban a hivatalos eljárás. Testben, lélekben megtörve vergődik és nélkülöz a családjával együtt a szerencsétlen ember, aki nek milliói vannak s éheznek.

Közgazdaság.

Lassu hossz.

A Banca Nationala személyzetének csekélyisége, az ellenőrzésre szükséges idő rövidege, a devizatorvény határának tanulmányozása és más címen támadt okok folytán a helyi Devizaellenőrző Hivatal, mint értesülünk, a Devizatorvény ellenére nem terjeszt fel újabb engedély iránti kérelmet a Devizaellenőrző Központhoz. Bővebb részleteink erre vonatkozólag hiányoznak, de káros hatása rövidesen megnyilvánul. Érdekes jelenség a lassu hossz a korlátozott devizapiacra. Nincs pénz, nincs deviza, nincs valuta és ez folytonos áremelkedést okoz. A kereskedők között a bizonytalanság teljes.

Aradi valutaárak. (Március 8.) Budapest belföldi 17.25, külföldi 13.50, Bécs 330, Prága 6.50, Belgrád 2.10, Páris 13.35, Zürich 41.25, London 1050, Milano 10.60, Newyork 219, Berlin 0.01.15.

Bucurestli tőzsdezárlat. (Március 8.) Napoleon 800—820, márka 0.01.64—1.65, léva 1.20—1.22, török líra 1.25—1.30, angol font 1010—1015, francia frank 13.75—13.80, svájci frank 41.50—42, líra 10—10.20, drachma 2.30—2.50, dinár 1.95—2, dollár 216—218, lengyel márka 0.0060—65, osztrák korona 0.0031—32, magyar korona 0.07—7.50, szokol 6.36—6.40. Kifizetések: Páris 13.20, Berlin 0.01.20, London 1023, Newyork 220, Milano 10.30, Zürich 41.25, Bécs 0.003175, Prága 6.55, Budapest 0.08.

A szerencsétlen ember vagyonilag kezdett gyöngülni. A Kolozsvári csehszlovák konzulátus is csak annyi tanáccsal tudott szolgálni, hogy forduljon jogsegélyért a román hatóságokhoz. Lének azonban hátrahagyva házait, házájába Csehszlovákiába menekült.

Megérkezve Kassára, érdeklődni kezdett öröksége után. Megtudta, hogy az 51.000 koronát a nagytapolcsányi közjegyző elhelyezte a Nagytapolcsányi Hitelbanknál. Kérte az összeg kifizetését, azt azonban a bank — nehéz helyzetére való hivatkozással megtagadta s csak az esetben volt hajlandó eszközölni, ha Lének beleegyezését adja, hogy a bank abból husz százalékot levonásba hozzon. — Lének beleegyezett azon feltétellel, ha három nap alatt pénzéhez jut. A bank erre nem volt hajlandó s értesítette a felet, hogy fuziónál a Tátra bankkal. Ez a tranz-

Radio Hirdetési Iroda 2687/a. sz.

18748

Zürichi nyitás (Március 8.) Berlin 0.026250, Newyork 536.25, London 2520, Páris 32.45, Milano 25.45, Prága 15.9250, Budapest 0.1775, Belgrád 5.40, Varsó 0.0125, Bécs 0.0075, bélyegzett 0.0075.

Zürichi zárlat (Március 8.) Berlin 0.02.75, Amsterdam 211.90, Newyork 536.25, London 2519, Páris 32.40, Milano 25.42, Prága 15.95, Budapest 0.17.50, Belgrád 5.45, Bucuresti 2.80, Varsó 0.01.20, Bécs 0.0075, bélyegzett 0.0075.

Budapesti devizaközpont lezárása. (Március 8.) Napoleon 11000, angol font 13980—14280, dollár 2975—3050, francia frank 180—190, osztrák korona 0.04.20—4.40, lei 14—15, szokol 88.50—92.50, svájci frank 555—575, dinár 30.25—32.25, lengyel márka 0.0576—775, léva 18—19, hollandi forint 1175—1215, márka 0.15—17, líra 141—147.

Budapesti értékpapír tőzsde-nyitás. (Március 8.) Salgó 123000—126000, Rima 17300—17800, Államvasut 47000, Cukor 550000, Olajipar 15600—17000, Ganz, Danubius 3.000.000—3.100.000.

Török békefeltételek.

(Angora bizalmat szavazott a kormánynak.)

Angorából jelenti a Havas távirati iroda: A török nemzetgyűlés tegnap későn este fejezte be a békeszerződés tervezetéről folytatott vitát, amelynek befejeztével a kormánynak nagy többséggel bizalmat szavaztak. A kormányt felhatalmazták, hogy a béketárgyalásokat a következő alapokon folytassa: 1. a pénzügyi egység és a bíraskodás terén a kapitulációkat törlik; 2. a gazdasági és pénzügyi kérdések szabályozását és a mossuli kérdés elintézését későbbre halasztják; 3. Karagacsról lemondanak; 4. a békeszerződés tervezet többi határozatait, amelyeket a török delegátusokkal együttesen szabályoztak, elfogadják; 5. Görögországtól feltétlenül követelni kell jóvátételt és az elpusztított területek helyreállítását.

— Milliós irodalmi alapítvány. Budapestről táviratozzák: A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete, — a TEBE. — Petőfi Sándor emlékeztére egymillió alapítványt tett.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Felhívás.

Egyik ügyfelem Sielberstein Ferenc ágyai üzletét átvenni szándékozik. Felhívom most nevezett hitelezőit, hogy követeléseiket 5 napon belül nálam bejelentésék.

Dr. Goldzieher Márton,

13074 kiskisjenői ügyvéd.

AZ IGAZI UTAT!

Fr. H. Soltau, népszerű író, költő, elbeszélő, az ország legismertebb szerzője, a legújabb életrajzi és a legújabb történelmi műveinek szerzője, a legújabb életrajzi és a legújabb történelmi műveinek szerzője, a legújabb életrajzi és a legújabb történelmi műveinek szerzője.

Aradmegyében,

a vasúthoz közel, 300 kat. 1177 hold — kisajátítás alól már feloldott — folyó viz menti szántó, kaszáló és legelő, kedvező ár és feltételek mellett sürgősen eladó. Cim a kiadóban.

„ORIENT” szövet és selyem :: nagyáruház :: Közli, hogy fátjol és muszlin harisnyák, gyermek harisnyák, keztyűk óriási választékban raktárra érkeztek.
 Bulv. Regina Maria No. 18. (Salacz-utca) sarok.

HA AZT AKARJA hogy mindig szép, fehér kezei és finom lágy arcbőre legyen. Fialat üdeségét és szépségét csak akkor nyeri el — ha használja ápolásul az „ELYSEE” krémet nappalra, vagy éjjelre „ELYSEE” kenőcsöt. Minden ismerősének ajánlja — ha bebizonyosodott annak csodás hatásáról. Nincs többé széplője, ha használja az „ELYSEE” „Disorét”-et. Az összes „Elysee” készítmények főraktára. Slessen hűvötra parfümöt beszerezni, amiket gyári áron szállítunk: **KIGYÓ** nagydrogueria **ARAD**

Brilliansárut, gyöngyöt, platinát, arany és ezüst árakat és hamis fogsorokat magas áron veszek: Kun ékszerész, Arad.

Akit kétszer ítétek halálra.
(Egy veszedelmes bandita bűnpöre)

Marselleből jelentik: Rémgénybe illő bűnügy tárgyalásaf kezdte meg a marseillei hadbíró-ság. Egy híres korzikai bandita, **Andreani** Antal, 18 éves korában gyilkos törével halálos sebet ejtett **Quillini** Agoston nevű korzikai barátján, akire egy leány miatt fél tékeny volt. A bandita a korzikai vadonba menekült és a bastiai esküdtsek gyilkosságért távollétében halálra ítélte. Az eset után **Andreani** a keresésére indult csendőrökkel titkózott össze, akikkel valóságos fegyveres harcot folytatott. A véres összefütközés közben egy csendőrt halálosan megsebesített, ő maga ismét megmenekült s az esküdtsek újra halálra ítélték „in contumaciam” szándékos emberölésért. A háború kitörésekor a korzikai bandita levelet írt a vadonból a francia hadügyminiszterhez, amelyben megköszönte a kegyelmezését kérte, hogy a frontra mehessen, mint katoná, választ azonban nem kapott. **Andreani** a vadonban megismerkedett egy korzikai leánnyal, akit törvényesen feleségül vett. Egy szerzetes adta össze az érdekes párt s a házasságból két gyermek született. Egy reggel, mikor a bandita egy ismerős házába ment vendégeskedésbe, szembe találta magát a csendőrökkel. Véres harc fejlődött ki a gyilkos és a csendőrök között, akik közül kettő megsebesült, míg a vakmerő banditának ismét sikerült megszöknie. Az üldözött gyilkost végül lelkiismereti furdalás gyötörte s nem tudott tovább örökösi reftegésben élni, ezért egy napon önként jelentkezett a bastiai esküdtszéknél, amely barátja meggyilkolásáért először ítélte halálra. Az esküdtsek azonban másodsor felmentette a gyilkosság vádjától, mert tettében jogos védelem esetét látta. A marseillei hadbíró-ság most a csendőrökkel való összefütközése miatt vonja felelősségre gyilkosság kísérlete, hatóság elleni erőszak és engedetlenség miatt. Ítéletet a napokban hoz a hadbíró-ság.

A szerkesztésért:
KAROLY JOZSEF
felel.
Cenzurat:
IOAN NICHIN

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

JÓLFOZÓ sakkcsónó jó bizonyítvánnyal felvétetik. Cim a kiadóban. 4000

NOI SZABÓSAGHOZ ügyes francia munkások és egy fiu tanuló felvétetik. **Noszkay Károly** Bulev. Regina Maria 17. 13206

ELSŐRENĐŰ fehérvarrónó ajánkozik házakhoz. Cimeket kér a kiadóhivatalba leadni. 5000

FIATAL KERESKEDŐSEGÉD a fűszer és vasszakmából felvétetik. Magyar és román nyelv tudása megkívántatik. **Briuda Atanas Berzava.** 1210

ÓRAS KÖNYVELEST VÁLLAL mérlegképes könyvelő. Cim a kiadóhivatalban. 1230

SZOLID HÁZIKISASSZONY, ki az összes házi teendőkhöz segít, azonnal felvétetik **Ehrenfeldnél**, Str. Luther-utca 2. földszint, ajtó 3. 1236

DEUTSCH-FRANZÖSISCHE ERZIEHUNG sucht Stelle. Unter „Sofort” an **Uranus** hírlapiroda vis a vis der Hauptpost. 13008

A CERMEU (Csermő) községi jegyző hivatalába kerestetik egy, az adóügyekben teljesen jártas irnok azonnali belépés, kedvező fizetési feltételek mellett. Ajánlatokat **Cermeu** (Csermő) községi jegyzőjéhez intézendők. — Személyesen jelentkeznek előnyben. 1244

SZOBALÉANY 15-ére, esetleg azonnalra felvétetik. Cim a kiadóban. 1240

MINDENES leányt és hetest felvesz **Kohn** fűszerkereskedés Strada Cosbuc (Wesselényi-utca) és Kórház-utca sarok 1251

HÁZVEZETŐNŐNEK ajánkozik intelligens nő, lehetőleg helyben. Cim Wallinger hirdetőjében. 13208

MOSÓDA fióküzlet vezetését vállalja több évi gyakorlattal bíró nő. Cim: Wallinger hirdetőjében. 13208

VARRÓNOK állandó jövedelmező munkára felvétetnek. Ajánlatok Kelet hírlapiroda. 13075

ÜGYES PÓZONÓ felvétetik Str. Cloșca (Szent László-utca) 10. I. em. 1253

PÓZNI tudó mindenés azonnal felvétetik „Dama” divatüzlet. Str. Alexandri (Salacz-utca) 1. 13208

Vétel és eladás.

EGY szép ebédlő két nagy fotelal, egy kerti garnitúra eladó. **Aradul-Nou** (Uj-Arad) Templom-utca első emeletes ház, jobbra. 1241

PINOM szürke női kelme 3,80 méter, eladó **Löwingernél**, **Ortutay-palota** III. emelet. 13208

EGY kisebb gázvezető sütővel és egy gázvasaló megvételre kerestetik **Matzky cukrászda** Str. Meșianu (Forray-utca) 2 13209

ELADÓ ezüst evőkészlet, hintaszék, takaró, szőnyeg, horgolt bluzok, villanylámpás és ernyők, selyem harisnya, 6 személyes ét. és kávé-s abrosz, 41-es csizma, butorféle stb. **Strada Consistorului** (Batthyány-utca) 19. kapuval szemben levő lakás. 13075

URISZOBA vadonatúj, elegáns, angol klub bõrgarnitúrával eladó. „Salon Artistique” (Fischer Elíz-palota.) 13576

VARRÓGÉP jókarban levő 2000 Leifert eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 13206

ZONGORA eladó. Bul. Reg. Ferd. No. 6. (József főherceg-ut) 6. A kapuval szemben. 1254

EGY TELJES MÁTT HÁLÓSZOBA berendezés ágyjelmével együtt eladó. Értekezni **Strada Teodoroi** (Heina Domokos-utca) 2. háztulajdonossal. 1249

PEDÁLOS cimbalom eladó. Cim a kiadóban. 1250

EGY szoba, alkov és teljes konyhaberendezés sürgősen eladó. **Uranus-iroda** főpostával szemben. 13008

MOZIKBA, vagy korcsmába nélkülözhetetlen zongora-automata, vízmentes-ponyva, fél rövid fekete zongora eladó. **Uranus-iroda** főpostával szemben. 13008

SZAZ HEKTÓ finom 6 bort vennék, csak termelőtől. **Malligánd fok** és ár közlendő. Cim a kiadóban. 1247

MEGVÉTELRE KERESK kisebb, vagy nagyobb, teljesen jókarban levő vendéglői berendezést. Ajánlatokat leltár és ár megjelöléssel a kiadóhivatal továbbít. 1246

KERESK megvételre nagyobb mennyiségű asztali bort (lehet esetleg más fajbor is benne). Ajánlatokat **Malligánd** és ár megjelölésével „Vendéglős” jellegre a kiadóba kérem. 1243

ELADÓ Ruszton-gyártmányú cséplőgarnitúra teljes felszereléssel, új szijazattal jó állapotban. **Török Márton**, **Tornoa** (Tornya.) 1242

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnászőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb áron vásárol a **Salon Artistique** Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Elíz-palota.) 11895

VESZK könyvtárakat, hangjegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. **Kerpel Izó** könyvkereskedése. 13629

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgősen keressünk antik butorokat, perzsa szőnyegeket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcelán tárgyakat, japán vázákat és ezüst érvós munkákat. Vidéki meghívásra kiutazunk. **Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota.** 13573

ELŐRAJZOLÁSHOZ új minták érkeztek **Erneszt** kézimunka-üzletébe, a színház mögött. **Függönyök**, ágyterítők szolid árakban. 1113

JÓKARBAN levő kádárszerszám eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 13207

MOTORFŰRÉSZ 4 lóerős eladó **Strada Ralca** (György-utca) 17. 13207

ALKALMI VÉTEL, szódavégység berendezés teljes felszereléssel olcsón eladó. **Savoy cég** (Finkereskedelmi iskola mellett). 18785

TAKARMÁNYRÉPA eladó. Cim a kiadóban. 1235

BUTOR, tuhalmozott raktár miatt, ebédlő és hálószobák olcsó áron kaphatók **Wiegenfeld**, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) 12071

RONGYOT megvételre keressük. Cim a kiadóban. 1000

Ingatlan.

ELADÓ adómentes, modern 3 szobás ház lakással, mely 2 lakásnak is alkalmas. **Mozdony-utca** 8. sz. 1079

ELADÓ Str. Doamna Purgly 98-as elfoglalható ház kerttel. Bővebbet **Wallinger-irodában.** 13204

MAGÁNHÁZ eladó. Azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 1199

SZOLÓT 4-6 holdig **Giorco** és **Kovaszino** között magánházzal 3-5 szobásat a belvárosban keressünk azonnali átvevőkkel rendelkezünk. **Savoy cég** (Finkereskedelmi iskola mellett.) 13784

Ellátás.

TELJES ELLÁTÁST keres intelligens fiatalember. Cimek a kiadóhivatalba kéretnek. 13355

Különféle.

PERZSASZŐNYEG szövő tanfolyam kezdődik a korcsolya kioszkban. Beiratkozni egész nap lehet ott és **Weisz** és **Benjamin**nál. 1238

VILLANYSZERELÉST, csengőberendezést legolcsóbban vállal **Schwarz** műszerész **Strada Brancovici** (Lázár Vilmos-utca) 3. 12815

DIRECTE importált legfinomabb eredett norvég, kevésbé halszagú **Cod-liver-oil**. **Csukamájolaj dr. Földes Béla** gyógyszer-tára **Arad.** 12831

Használt, de jó állapotban levő
harminc ezer darab
cserepszarító deszka
eladó. 1245
Bálint Andor,
Timișoara, Str. Dacilor 33-35.

No. 7-1923. PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Aduc la cunoștința generală că în cauza următorului **Kiss Mihail** repr. prin dr. **Ludovic Olosz** avocat în Chișineu pentru 1149 Lei și acc. în urma decizului **Judecătoriai de Ocol** în Chișineu Nr. 217-1922, miscatoarele la 30. Ian. 1923. cuprinse și în preț 7100 Lei evaluate și anume: mașina de sămănat, jumînca, pistrîța, tricur, cotarcă de porumb, saua se vor vinde la licitație publică, care se va ține în primăria comunei **Adea** la 12. Marție 1923. a. m. la 11 oare.

Chișineu, la 18. Februarie 1923.
BALASSA,
1248 executor jud. reg.

Használt ólom
megvételre kerestetik.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ülleveleket 55 lelért láttamozunk. Gyűjtőhelyek: Fürst Jenő pénzváltóüzlete, **Bulv. Reg. Maria** (Andrássy-tér) 20. és **Weiss Dávid** nagykereskedése **Str. Mărășesti** (Kossuth-utca.)